

Regioonide Komitee arvamused teemal „Põllumajandustoodete kvaliteet”

(2010/C 175/04)

REGIOONIDE KOMITEE

- tuletab meelde kvaliteetsete toodete suurt tähtsust, tänu millele on õigustatud luua toodetele toetusraamistik, millega tagatakse neile pikas plaanis stabiilsus ja investeeringute tasuvus turule suunatud meetmete abil. Meetmed hõlmavad muu hulgas õigusakte, mis võimaldavad võtta kasutusele tootmisriigi märgistuse ja mis edendavad ELi tootmisõudeid;
- leiab, et tuleb välja töötada suunised, millega tagatakse sertifitseerimiskavade mudeli hea toimimine, kindlustades teatava ühtsuse selliste oluliste aspektide jaoks nagu kontrolli miinimumnõuded vältimaks ebavõrdsuse tekkimist sarnaste süsteemide vahel;
- toetab ettepanekuid arendada nii loomade heaolu kui ka süsinikdioksiidide märgistamist, samuti toetab komitee seda, et ELi tasandil töötataks välja eeskirjad integreeritud toodangu kohta;
- tunnistab turustusnormide olulisust. Kõnealused normid peavad edaspidigi olema kohustuslikud, kuid nad tuleks põhjalikult läbi vaadata;
- peab kasulikuks uurida võimalust võtta vabatahtlikult kasutusele vabalt valitav märgistus traditsiooniliste ja mägipiirkondade toodete jaoks ning tõdeb, et piirkondlikel omavalitsustel võib olla väga oluline roll nende märgistuste määramisel;
- toetab nii kaitstud päritolunimetuse (KPN) kui ka kaitstud geograafilise tähise (KGT) säilitamist;
- kutsub Euroopa Komisjoni üles otsima ja võtma kasutusele vajalikke vahendeid KPNi ja KGT süsteemide alla kuuluva tootmise haldamiseks;
- soovib, et Euroopa Komisjon kahekordistaks oma jõupingutusi, et tugevdada eeskirju Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) raames, saavutada edusamme kahepoolsetes kokkulepetes strateegiliselt tähtsate riikidega ning rõhutada kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste kaitset võltsimisvastaste kaubanduskokkulepete (Anti-Counterfeiting Trade Agreements – ACTA) raames.

Raportöör:	Pedro Sanz Alonso (ES/EPP), La Rioja autonoomse piirkonna valitsuse esimees
Viitedokument:	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika kohta
	KOM(2009) 234 lõplik

I POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

Üldised küsimused

1. tervitab ja hindab väga kõrgelt Euroopa Komisjoni esitatud teatist, kuna komisjon näitab üles huvi kvaliteetsete põllumajandustoiduainete ja eelkõige sobiva raamistiku väljatöötamise vastu, millega toetada ja suurendada kvaliteetsete põllumajandustoiduainete tootmist ELis ning parandada nende omaksvõtmist tarbijate seas;

2. leiab, et kvaliteetsete põllumajandustoiduainete tootmisel on eriline osatähtsus maapiirkondade elujõulises arengus ning et need aitavad säilitada pikas perspektiivis kohalikke maastikke ja nende eripära, mida põllumajandustootjad ja loomakasvatajad oma tootmisviisidega kujundavad, aidates kaasa regionaalarengule tulevikus;

3. tuletab meelde kõnealuste toodete suurt tähtsust, tänu millele on õigustatud luua neile toetusraamistik, millega tagatakse neile pikas plaanis stabiilsus ja investeringute tasuvus turule suunatud meetmete abil. Meetmed hõlmavad muu hulgas õigusakte, mis võimaldavad võtta kasutusele tootmisriigi märgistuse ja mis edendavad ELi tootmisnõudeid, eelkõige toiduohutuse, keskkonnakaitse ja traditsiooniliste tootmistehnoloogiate valdkonnas;

4. tunneb heameelt selle üle, et komisjoni teatistes tunnustatakse, et põllumajandustoodete kvaliteet on lahutamatu seotud piirkondade traditsioonide, arengu ja jätkusuutlikkusega, kuid on tarvis neid tugevdada ja kaitsta selliste süsteemide abil nagu geograafilised tähised, mille intellektuaalomandit tuleb austada kogu maailmas;

5. soovib juhtida komisjoni tähelepanu tõigale, et komisjon ise peab esimesena hakkama teavitama – eeskätt eurooplastest – tarbijaid geograafiliste tähistega seotud eripärast, nendeomadustest ja nende erilisest seosest maapiirkondade jätkusuutliku arenguga, võttes selleks konkreetseid meetmeid;

6. nõustub komisjoniga selles, et peamised aspektid, mida tuleb käsitleda asjakohase kvaliteedipoliitika arendamiseks, peavad olema teave, sidusus ja keerukuse vältimine;

7. leiab, et tuleb välja töötada suunised, millega tagatakse sertifitseerimiskavade mudeli hea toimimine, kindlustades teatava ühtsuse selliste oluliste aspektide jaoks nagu kontrolli miinimumnõuded vältimaks ebavõrdsuse tekkimist sarnaste süsteemide vahel;

8. tunnustab, et märgistusmeetmete jaoks tuleb kehtestada ELi turustusnõuded, ent samas tuleb tegelda nende lihtsustamisega;

9. on veendunud, et ambitsioonikas põllumajandustoiduainete kvaliteedipoliitika on esmatähtis, et teha olulisi edusamme jätkusuutlikus ELi põllumajanduses, mis suudab asjakohaselt vastata ELi ühiskonna vajadustele ja suurendada osatähtsust välisturgudel;

10. leiab samuti, et kogu Euroopa ühiskonna ees tuleb asjakohaselt tunnustada jõupingutusi, mida tegid Euroopa põllumajandustootjad ja loomakasvatajad keskkonna-, toiduohutus- ja loomade heaolu alaste nõuetega kohanemiseks;

Põllumajanduslikku tootmist käsitlevad ELi nõuded

11. on arvamusel, et võiks uurida võimalust luua vabatahtlik märgistussüsteem, milles märgitakse ära tootmiskoht (põllumajandussaaduste saagikoristuskoht, loomade sünni- ja kasvatuskoht, piimalehmade lüpsmise koht jne). Samas võiks ka uurida võimalust nõuda kohustuslikus korras päritolukoha äramärgimist (töödeldud toote puhul mõeldakse kohta, kus toimus viimane märkimisväärne töötlemine), hinnates eelnevalt sellise, mõne toote puhul juba kohustuslikuks muutunud meetmega kaasnevaid eeliseid ja puudusi. Nii oleks nimetatud andmete alusel võimalik Euroopa tootjaid eristada ja see lihtsustaks ulatusliku ja konkreetse teabe edastamist tarbijatele;

12. toetab ettepanekuid arendada nii loomade heaolu kui ka süsinikdioksiidide märgistamist, samuti toetab komitee seda, et ELi tasandil töötataks välja eeskirjad integreeritud toodangu kohta;

Turustusnormid

13. tunnustab turustusnormide olulisust. Kõnealused normid peavad edaspidigi olema kohustuslikud, ent siiski tuleks kaaluda nende põhjalikku läbivaatamist lihtsustamise eesmärgil, kaotades kõik ebavajaliku ja jättes alles kõik, mida iga toote turustamise seisukohast tõepoolest vaja on. Läbivaatamine peaks toimuma tihe koostöös ettevõtjatega, luues läbivaatamismehhanismi, mis võimaldab teha muudatusi piisavalt kiiresti ja paindlikult. Igal juhul tuleb säilitada turustusnormide valdkondlikud eritunnused, et lihtsustada nende mõistmist ja rakendamist.

14. peab kasulikuks uurida võimalust võtta vabatahtlikult kasutusele vabalt valitav märgistus traditsiooniliste ja mägipiirkondade toodete jaoks ning tõdeb, et nimelt piirkondlikel omavalitsustel võib olla väga oluline roll nende märgistuste määramisel;

Geograafilised tähised

15. on kolme praeguse erineva kava ühendamise vastu, et säilitada süsteemi sidusus ja iga toote eripära. Samuti toetab komitee kahe järgmise vahendi säilitamist: kaitstud päritolunimetus (KPN) ja kaitstud geograafiline tähis (KGT). Mõlemad on osutunud väga kasulikuks ja on leidnud laia aktsepteerimist tootjate seas. Sellepöolest peab komitee esmatähtsaks teha rohkem jõupingutusi tähistest teavitamiseks ja nende edendamiseks;

16. peab vältimatuks lihtsustada mitte ainult haldusmenetlusi, vaid ka kõiki registreerimise, registris pidamise ja haldamisega seotud aspekte, mida peavad järgima eri kavades registreeritud ettevõtjad;

17. pooldab kõnealuste tähist võimalikku kasutamist töödeldud toodete puhul eeldusel, et kasutatud koostisainete päritolu on võimalik piisava kindlusega kindlaks teha ning et tootjad, kelle toodete puhul kasutatakse asjaomast tähist, andsid loa selle kasutamiseks;

18. nendib, et värske toodete puhul oleks huvitav uurida võimalust laiendada mahepöllumustoodete eeskujul sertifitseerimise nõudeid teatavatele tarneahela osalejatele, et suuta hinnata kõnealuse süsteemi võimalikke positiivseid aspekte;

19. rõhutab, et väga paljud KPNi ja KGT süsteemidega seotud ettevõtjad töid esile vajaduse luua vahendeid, mis võimaldavad tootmist reguleerida, ning nõuab, et neid vahendeid ei lisataks KPNi ja KGT süsteemidesse. On olemas selge oht, et need kaotatakse või et need kaotavad oma ehtsuse ja neile omase kvaliteedi. See seaks ohtu ka maapiirkondade sotsiaal- ja tootmisstruktuuri paljudes Euroopa piirkondades;

20. kutsub Euroopa Komisjoni üles otsima ja võtma kasutusele vajalikke vahendeid KPNi ja KGT süsteemide alla kuuluva tootmise haldamiseks. Piirkondade enda suutlikkuse arendamine on sageli seotud maapiirkondade jätkusuutliku arenguga, mis ei ole võimalik, kui KPNi ja KGT süsteemides puuduvad vahendid, mis võimaldavad reguleerida tootmisvõimalusi ja saavutada selle tulemusel mõistliku tasakaalu pakkumise ja nõudluse vahel, mis omakorda võimaldab tootmise kasvu, mis peab olema proportsionaalne müügi kasvuga;

21. Kaitstud päritolunimetused ja kaitstud geograafilised tähised on intellektuaalomandi õigused. Seetöttu peab olema võimalik neid vabatahtlikul alusel nagu mis tahes kaubamärki nii kvalitatiivsete kui ka kvantitatiivsete aspektide osas reguleerida, kuid reguleerimisel ei tohiks olla omaette spekulatiivset eesmärki, vaid eesmärki püüelda jätkusuutlikkuse poole;

22. soovib uurida kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähist kaitsega seotud aspekte. Ettevõtjate ja piirkondade hinnangul peab olema vaid üks ainus rahvusvaheline kaitsetasand. Seetöttu kustutakse Euroopa Komisjoni üles tegema vajalikke jõupingutusi tagamaks kaitse maksimaalse taseme vaatamata sellele, milline on konkreetsete kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähist esialgne mõju väljaspool piirkondade või liikmesriikide piire;

23. soovib, et Euroopa Komisjon kahekordistaks oma jõupingutusi, et tugevdada eeskirju Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) raames, saavutada edusamme kahepoolsetes kokkulepetes strateegiliselt tähtsate riikidega ning rõhutada kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähist kaitset võltsimisvastaste kaubanduskokkulepete (*Anti-Counterfeiting Trade Agreements* – ACTA) raames;

Mahepöllumundus

24. tervitab hiljuti kõnealuse valdkonna õigusaktidesse tehtud muudatusi ja otsust kasutada alates 2010. aastast uut ELi mahepöllumunduslogot ning on veendunud, et nimetatud meede koos ELi mahepöllumunduse ettevõtjate väljapaistva tööga suudab tagada kõnealuse, keskkonda äärmiselt säästva tootmissüsteemi suurepärase arengu;

Traditsioonilised eritunnused

25. jagab komisjoni seisukohta, et süsteem ei ole suutnud ära kasutada kogu oma potentsiaali, ning toetab ideed uurida võimalust võtta kasutusele sellised mõisted nagu traditsiooniline toode eeldusel, et need on täiel määral kooskõlas määratletud ja valideerimisele kuuluvate kriteeriumidega;

26. palub komisjonil uurida ja seejärel hakata looma vajalikke erikavasid ühelt poolt traditsiooniliste toodete ja teiselt poolt mägipiirkondade toodete toetamiseks juhul, kui need peaksid lõpuks asendama praegused garanteeritud traditsioonilised eritunnused (GTE);

ELi uute kavade sidusus

27. soovib komisjonil tagada uute kavade ja kvaliteedialgatusete sidusus, hinnates eelnevalt ja pragmaatiliselt loodavat lisaväärtust ja nende asjakohasust. Komitee arvates tuleb sellega seoses ka hinnata tarbijate vajadusi ja uute kavade kasutuselevõttust neile tekkivat reaalselt kasu;

Erasektori ja riiklike toidu sertifitseerimiskavade suunised

28. toetab komisjoni algatust koostada heade tavade suunised kõigi põllumajandustoodete ja põllumajandustoiduainete kvaliteediga seotud kavade heaks toimimiseks ning jagab komisjoni seisukohta loobuda erasektori ja riiklike toidu sertifitseerimiskavasid reguleerivate õigusnormide koostamisest;

Lõppsoovitused

29. julgustab komisjoni tegema suuri jõupingutusi ELi tarbijatele suunatud Euroopa põllumajandustoiduainete kvaliteedisüsteemist teavitamiseks ja selle edendamiseks, et tugevdada

kõnealust süsteemi, selgitada selles sisalduvaid eri kontseptsioone ning soodustada kõnealuste toodete tarbimist, kaasates kogu Euroopa ühiskonna Euroopa maapiirkondade tootmisstruktuuri säilitamisega;

30. taotleb komisjonilt selle strateegilise tähtsuse senisest suuremat tunnustamist, mida omavad ELi piirkonnad kvaliteetsete põllumajandustoodete ja põllumajandustoiduainete jaoks, ning et ta arvestaks täies mahus piirkondade taotlustega, mis on seotud piirkondade sotsiaalmajandusliku arengu parandamise seisukohast nii olulise küsimusega.

Brüssel, 10. veebruar 2010

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO